

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Gemeentefonds

Meircirculaire 2024

een lange periode, zoals oorspronkelijk gepland, is ongewenst. Daarom zijn middelen naar voren gehaald, zodat het zwaartepunt van de financiering ligt in de jaren 2023 tot en met 2025. In de meicirculaire 2023 is een kasschuif verwerkt voor handhaving energielabel C kantoren (zie ook [paragraaf 2.2-21](#) van de meicirculaire 2023). Zoals aangekondigd in de meicirculaire 2023 worden nu de jaren 2026 tot en met 2029 verwerkt.

2.3 Verdeling mutaties algemene uitkering

De verdeelwijze van de mutaties uit paragraaf 2.2 is in tabel 2.3.1 weergegeven. De verdeelwijze bestaat uit een wijziging in de uitkeringsfactor of het gewicht (bedrag per eenheid) van één of meer maatstaven van het cluster waaronder de mutatie valt. De cijfermatige uitwerking is opgenomen in paragraaf 2.5.

Tabel 2.3.1 Verdeelwijze mutaties algemene uitkering

Mutatie	Verdeelwijze
taakmutaties	
cluster Participatie	
Dienstverlening gemeenten aanpak armoede en schulden	via maatstaven cluster
Correctie extrapolatie participatie	via maatstaven cluster
cluster Individuele voorzieningen Jeugd	
Werkdruk verlaging jeugdbescherming	via maatstaven cluster
Compensatieregeling Voogdij 18+	via maatstaven cluster
Ketensystemen jeugd	via maatstaven cluster
Loon- en prijsbijstelling voogdij 18+	via maatstaven cluster
Compensatieregeling niet beoogde kosten jeugdzorg	via maatstaven cluster
Besparingsverlies Jeugd	via maatstaven cluster
cluster Wmo	
Wmo hulpmiddelen	
Wmo hulpmiddelen	via maatstaven cluster
Overgangsrecht levenslang	via maatstaven cluster
cluster Sociale basisvoorzieningen	
Landelijke Vreemdelingen Voorziening	via maatstaven cluster
cluster bestuur en ondersteuning	
Kiescollege niet ingezetenen	via maatstaf verkiezingen Den Haag
Handelsregister	via maatstaven cluster
BRP experiment	via maatstaf vast bedrag
cluster Infrastructuur	
Handhaving energielabel C kantoren	via maatstaf oppervlak bebouwing buitengebied (50%) en oppervlak bebouwing woonkernen (50%)

2.4 Overige mededelingen algemene uitkering

2.4.1 Bommenregeling

Gemeenten kunnen in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van conventionele explosieven uit de Tweede Wereldoorlog (WOII).

De bommenregeling is geen Rijkssubsidie, maar een regeling die wordt gefinancierd uit het gemeentefonds. Het doel van het gemeentefonds is om iedere gemeente een gelijkwaardige financiële uitgangspositie te geven, zodat gemeenten een gelijkwaardig voorzieningenniveau kunnen realiseren tegen gelijke belastingdruk: mensen moeten in principe toegang hebben tot hetzelfde voorzieningenniveau en dat mag niet afhankelijk zijn van de plek waar iemand woont.

In dit kader moet ook de bommenregeling worden gezien. Het is een regeling vn gemeenten, vor gemeenten: De idee achter de regeling is, conform de doelstelling van het gemeentefonds, dat gemeenten die veel kosten hebben op het gebied van het ruimen van ontplofbare oorlogsresten, hier beperkt financieel nadeel van ondervinden ten opzichte van andere gemeenten die hier niet mee te maken hebben. Alle uitkeringen in het kader van de bommenregeling worden door alle gemeenten gezamenlijk gedragen.

Bovenstaande maakt dat de bommenregeling alleen geldt voor de kosten van gemeenten en/of particuliere vondsten. Voor de kosten die door waterschappen of provincies worden gemaakt geldt dat deze niet worden vergoed. Deze organisaties hebben hun eigen inkomsten en vallen daarom niet onder deze regeling. Dit geldt ook voor (semi)-overheid en non-profit organisaties zoals het Rijksvastgoedbedrijf, Rijkswaterstaat, ProRail, Staatsbosbeheer, drinkwaterbedrijven en netwerkbeheerders. Verder is het richtsnoer dat de bommenregeling in het gemeentefonds niet is bedoeld voor het compenseren van private partijen voor kosten die anders door de markt zouden worden gedragen.

Helaas blijkt in de praktijk dat sommige gemeenten toch de kosten van derden in hun aanvraag opnemen. Vanaf dit jaar zullen de fondsbeheerders er strenger op toezien dat alleen de gemeentelijke kosten en/of die van een particuliere vondst, in de aanvraag worden meegenomen, Dit zal fasegewijs worden gehandhaafd. Dit jaar wordt gehandhaafd op of de ingediende aanvragen niet de kosten van waterschappen en provincies bevatten. Vanaf volgend jaar zullen ook de kosten van andere derden, met uitzondering van particuliere vondsten, niet langer voor vergoeding in aanmerking komen. Bovendien moet vanaf volgend jaar expliciet in het raadsbesluit worden verklaard dat de kosten alleen de kosten, exclusief btw, van gemeenten en/of particuliere vondsten betreffen. Er hoeft geen verdere onderbouwing te worden overlegd. Voor meer informatie hierover zie, [Bommenregeling gemeentefonds | Brochure | Rijksoverheid.nl](#).

Bijlage 2.4.1 vermeldt de gemeenten die in 2024 op basis van de ingediende aanvraag een uitkering ontvangen, inclusief de bijbehorende bedragen. Het totaalbedrag van de bommenregeling 2024 bedraagt circa € 19,5 miljoen. Dit bedrag is inclusief het bedrag voor berging van vliegtuigwrakken (zie hieronder).

Binnen het nationaal programma Berging vliegtuigwrakken met nog vermiste vliegers uit de Tweede Wereldoorlog zijn eind 2018 locaties vastgesteld waar zich mogelijk te bergen vliegtuigwrakken bevinden. De afgelopen jaren hebben in verschillende gemeenten bergingen plaatsgevonden.

In 2023 heeft, in dit kader de berging plaatsgevonden van de Britse Lancaster ED603 bommenwerper in het IJsselmeer. Hierbij zijn alle drie vermiste bemanningsleden aangetroffen. Het proces om te komen tot hun formele identificatie en begrafenis door de Britse overheid is gestart. Daarnaast vond eind juni 2023 op de Duitse militaire begraafplaats Ysselsteyn de begrafenis plaats van de in 2022 in Lingewaard geborgen

piloot. Voor bergingen die onderdeel uitmaken van het nationaal programma ontvangen de betreffende gemeenten via de bommenregeling een bijdrage van 100 procent aan de door hen gemaakte kosten. Op basis van het ingediende raadsbesluit met daarin de gemaakte kosten ontvangt de gemeente Súdwest-Fryslân in 2024 een bedrag van € 1 miljoen.

In het najaar van 2024 staan twee bergingen gepland, die van een Britse Wellington bommenwerper in Holwerd met nog vijf vermiste bemanningsleden en die van een Duitse Messerschmitt Bf109 in de *Noarderleech*. Beide locaties vallen onder de gemeente Noardeast-Fryslân, die nu volop aan beide projecten werkt. Voorbereidingen en gesprekken over potentiële bergingen in 2025 vinden momenteel plaats op ambtelijk niveau.

2.5 Veranderingen in het verdeelstelsel

2.5.1 Maatstaf OZB: WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven

De jaarlijkse aanpassing van de gewichten (rekentarieven) van de verdeelmaatstaf onroerendezaakbelasting (OZB) is doorgevoerd. De uitkomst van de verdeelmaatstaf OZB wordt bepaald door de omvang van de WOZ-waarde en een daaraan gekoppeld gewicht, het zogenaamde rekentarief. Er worden drie WOZ-waarden onderscheiden: voor eigenaren woningen, eigenaren niet woningen en gebruikers niet-woningen. Er zijn daarom drie rekentarieven. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde sterk fluctueren. Het is staand beleid om voor het effect van deze marktontwikkelingen te corrigeren, door middel van een aanpassing van de rekentarieven van de verdeelmaatstaf OZB. De correctie is op nationaal niveau.

De aanpassing van de rekentarieven van de verdeelmaatstaf OZB is afgestemd op de WOZ-tijdvakken. Op 1 januari 2024 begint een nieuw WOZ-tijdvak met waardepeildatum 1 januari 2023. Bij de aanpassing van de rekentarieven is de vaste werkwijze toegepast: het rekentarief wordt naar beneden (of naar boven) bijgesteld om de stijging (of daling) van de OZB-maatstaf als gevolg van de stijging (of daling) van de WOZ-waarde van woningen en niet-woningen ongedaan te maken. De maatstaf groeit alleen met de inflatie mee (prijs Nationale Bestedingen, pNB).

De marktontwikkeling tussen 1 januari 2023 en 1 januari 2024 bij woningen wordt, op basis van informatie van de Waarderingskamer, geschat op 3,5%. Voor niet-woningen wordt de waardeontwikkeling over dezelfde periode geschat op 1,25%. De inflatie (pNB) in die periode bedraagt volgens de ramingen van het CPB 6,3%. Het rekentarief voor eigenaren woningen komt na aanpassing op 0,0914%, voor eigenaren niet-woningen op 0,3079% en voor gebruikers niet-woningen op 0,2342%. De aangepaste rekentarieven zijn ook opgenomen in bijlage 2.1.3.

2.5.2 Maatstaven, gewichten, uitkeringsfactor en overige uitkeringsonderdelen

De berekening van de algemene uitkering bestaat uit de vermenigvuldiging van het aantal

Bijlage 2.4.1 Suppletie-uitkering bommenregeling

Suppletie-uitkering Bommenregeling			
Gemeente	Toegekend bedrag 2024	Gemeente	Toegekend bedrag 2024
Aalsmeer	21.189	Maasgouw	40.675
Aalten	9.277	Maassluis	3.836
Alkmaar	37.478	Midden-Drenthe	16.954
Almere	459.384	Moerdijk	339.297
Alphen aan den Rijn	226.734	Molenlanden	7.956
Alphen-Chaam	34.447	Mook en Middelaar	0
Altena	113.345	Neder-Betuwe	199.492
Amersfoort	203.349	Nijmegen	2.333.198
Amsterdam	93.567	Noardeast-Fryslân	25.673
Apeldoorn	3.306.652	Nunspeet	179.618
Asten	43.026	Oosterhout	150.071
Baarle-Nassau	18.110	Oude IJsselstreek	117.569
Beesel	40.389	Overbetuwe	622.771
Berg en Dal	146.472	Reimerswaal	28.591
Bergen (L.)	63.498	Renkum	32.362
Bernheze	142.427	Reusel-De Mierden	51.462
Best	99.455	Rheden	34.721
Bladel	31.296	Roerdalen	173.748
Borsele	19.811	Roosendaal	190.905
Breda	289.369	Rotterdam	1.632.334
Den Helder	99.289	Schiedam	484.863
Deventer	250.024	Schouwen-Duiveland	5.205
Dinkelland	49.057	's-Gravenhage	116.410
Duiven	2.108	Sluis	160.686
Echt-Susteren	116.842	Someren	23.328
Edam-Volendam	15.898	Súdwest-Fryslân	1.048.360
Ede	186.459	Terneuzen	124.678
Eemsdelta	830.296	Tiel	105.492
Eindhoven	299.350	Tilburg	10.221
Enschede	394.984	Urk	1.986
Etten-Leur	0	Utrecht	185.909
Gennep	135.215	Utrechtse Heuvelrug	27.412
Gilze en Rijen	121.949	Veere	10.769
Goes	42.913	Velsen	99.082
Goirle	21.074	Venlo	571.346
Haarlem	8.006	Venray	26.986
Haarlemmermeer	667.455	Vlissingen	177.149
Heerenveen	12.920	Voorst	19.789
Hendrik-Ido-Ambacht	92.202	Vught	17.625
Hilvarenbeek	16.816	Waalre	3.998
Hilversum	106.706	Waalwijk	9.085
Horst aan de Maas	36.614	Waddinxveen	115.916
Kampen	12.778	Weert	111.281
Leiden	155.003	Westervoort	20.037
Lingewaard	195.526	Woensdrecht	329.096
Lochem	45.200	Zoeterwoude	1.975
Loon op Zand	105.557	Zutphen	15.282
Maasdriel	41.135	Zwolle	80.349
		Totaal	19.546.199

Factsheet bommenregeling gemeentefonds 2025 (d.d. 21-5-2024)

Algemeen

Gemeenten kunnen via het gemeentefonds in aanmerking komen voor een bijdrage in de gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten uit de Tweede Wereldoorlog (de zogenoemde bommenregeling). Het vergoedingspercentage voor bijdragen die vanaf 2021 worden verstrekt is 68%. Deze factsheet bevat informatie over de manier waarop gemeenten een aanvraag kunnen indienen.

De bommenregeling is geen Rijkssubsidie, maar een regeling die wordt gefinancierd via een suppletierегeling binnen het gemeentefonds. Het doel van het gemeentefonds is om iedere gemeente een gelijkwaardige financiële uitgangspositie te geven, zodat gemeenten een gelijkwaardig voorzieningenniveau kunnen realiseren tegen gelijke belastingdruk: mensen moeten in principe toegang hebben tot hetzelfde voorzieningenniveau en dat mag niet afhankelijk zijn van de plek waar iemand woont.

In dit kader moet ook de bommenregeling worden gezien. Het is een regeling *ván* gemeenten, *vóór* gemeenten: De idee achter de regeling is, conform de doelstelling van het gemeentefonds, dat gemeenten die veel kosten hebben op het gebied van het ruimen van ontplofbare oorlogsresten, hier beperkt financieel nadeel van ondervinden ten opzichte van andere gemeenten die hier niet mee te maken hebben. Alle uitkeringen in het kader van de bommenregeling worden door alle gemeenten gezamenlijk gedragen.

Bovenstaande maakt dat de bommenregeling alleen geldt voor de kosten van gemeenten en/of particuliere vondsten. Voor de kosten die door waterschappen of provincies worden gemaakt geldt dat deze niet worden vergoed. Deze organisaties hebben hun eigen inkomsten en vallen daarom niet onder deze regeling. Dit geldt ook voor (semi)-overheid en non-profit organisaties zoals het Rijksvastgoedbedrijf, Rijkswaterstaat, ProRail, Staatsbosbeheer, drinkwaterbedrijven en netwerkbeheerders. Verder is het richtsnoer dat de bommenregeling in het gemeentefonds niet is bedoeld voor het compenseren van private partijen voor kosten die anders door de markt zouden worden gedragen.

Bijdrage aanvragen

Om in aanmerking te komen voor een bijdrage dient de gemeente een raadsbesluit in waarin de daadwerkelijk gemaakte kosten voor het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten zijn opgenomen. In het raadsbesluit dient expliciet verklaard te worden dat de aanvraag alleen de kosten exclusief btw van gemeenten en/of particuliere vondsten betreft. Er hoeft geen verdere onderbouwing te worden overlegd.

De raadsbesluiten kunnen worden gestuurd naar regelingen@minbzk.nl.

Uitkeringsmoment

Aanvragen die *vóór* 1 april door het ministerie van BZK zijn ontvangen worden, na beoordeling, in het jaar van ontvangst toegekend. Verzoeken die het ministerie vanaf 1 april ontvangt worden meegenomen in het volgende jaar. Via de meicirculaire van het gemeentefonds ontvangen gemeenten informatie over het toegekende bedrag. De uitbetaling van het bedrag loopt vervolgens mee in de reguliere bevoorschotting van de uitkering uit het gemeentefonds.